

Міністерство освіти і науки України
Інститут географії НАН України
Херсонський державний університет
Поліський національний університет
Український гідрометеорологічний інститут ДСНС і НАН України
Мезинський національний природний парк
Ніжинська міська рада
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Кафедра географії, туризму та спорту
Навчально-наукова лабораторія прикладних регіональних досліджень

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІССЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ТРЕНДИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(10-11 лютого 2022 року)

Ніжин-2022

Міністерство освіти і науки України
Інститут географії НАН України
Херсонський державний університет
Поліський національний університет
Український гідрометеорологічний інститут ДСНС та НАН України
Мезинський національний природний парк
Ніжинська міська рада
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Кафедра географії, туризму та спорту
Навчально-наукова лабораторія прикладних регіональних досліджень

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІССЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ТРЕНДИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(10-11 лютого 2022 року)**

Ніжин
2022

УДК 911.2;911.3;551.583(477.41/42)
У45

Рекомендовано Вченою радою
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
(НДУ ім. М. Гоголя)
Протокол № 9 від 27.01.2022 р.

Редакційна колегія:

Барановський М.О., д.г.н., проф. (голова редакційної колегії); **Остапчук В.В.**, к.г.н., доц.; **Афоніна О.О.**, к.г.н., доц.; **Філоненко Ю.М.**, к.г.н., доц.; **Шовкун Т.М.**, к.г.н., доц.; **Барановська О.В.**, к.г.н., доц.; **Філоненко І.М.**, к.г.н., доц.; **Мирон І.В.**, ст. викл.; **Бездухов О.А.**, ст. викл.

Українське Полісся: проблеми та тренди сучасного розвитку:
У45 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Ніжин, 10-11 лютого 2022 року). Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2022.
223 с.

ISBN 978-617-527-260-2

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Українське Полісся: проблеми та тренди сучасного розвитку». Видання адресоване науковцям, викладачам, учителям, аспірантам, студентам і всім, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку території Українського Полісся.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

УДК 911.2;911.3;551.583(477.41/42)

ISBN 978-617-527-260-2

© НДУ ім. М. Гоголя, 2022

Зміст

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	9
1. ¹Bren A., ¹Khomiak I., ²Khomiak O.....	10
MODERN TENDENCIES OF CHANGES OF METHODOLOGICAL APPROACHES TO STUDYING OF THE RESTORATION NATURAL VEGETATION IN POST-MINING AREAS.....	10
2. Багмет О.Б.	13
АНТРОПОГЕННА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІТОГЕННОЇ ОСНОВИ ЛАНДШАФТІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	13
3. Лаврик О.Д., Весельська Е.В., Хом'як І.В.....	16
ПЕРСПЕКТИВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛАНДШАФТНОГО БІОРИЗНОМАНІТТЯ СЛОВЕЧАНСЬКО-ОВРУЦЬКОГО КРЯЖУ ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ.....	16
4. Зубкович І. В.....	19
ПОПЕРЕДНІЙ СПИСОК ІХТІОФАУНИ ОЗЕРА НОБЕЛЬ (НОБЕЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК).....	19
5. Лоханько І.С, Філоненко Ю.М.	23
ОСОБЛИВОСТІ ГЕОТЕКТОНІЧНОЇ БУДОВИ ТА РЕЛЬЄФУ ТЕРИТОРІЇ БАСЕЙНУ РІЧКИ ОСТЕР.....	23
6. Макарчук Н.О. Хом'як І.В.....	28
ВІДНОВЛЮВАНА ПРИРОДНА РОСЛИННІСТЬ ДОЛИНИ РІЧКИ ЖЕРЕВ.....	28
7. Медвідь Т.Г.....	31
ОСОБЛИВОСТІ ПРИРОДНИХ УМОВ У ДОЛИНІ РІЧКИ ДЕСНА В МЕЖАХ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	31
8. Мирон І. В., Шовкун Т. М.	34
ЕКОЛОГІЧНА РІВНОВАГА ЛАНДШАФТІВ НІЖИНСЬКОГО РАЙОНУ.....	34
9. Небрат А.В.	38
ҐРУНТИ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХНІЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН.....	38
10. Садовець В.С., Андрійчук Т.В., Власенко Р.П., Костюк В.С.	41
ОЦІНКА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	41

11. Райська А.Ю, Філоненко Ю.М.	44
ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ЕРОЗІЇ ТИМЧАСОВИХ ВОДОТОКІВ У 6-9 КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	44
12. ¹Хільчевський В.К., ²Забокрицька М.Р.	48
ШАЦЬКІ ОЗЕРА – МОРФОМЕТРІЯ ТА РЕКРЕАЦІЙНЕ ЗНАЧЕННЯ	48
13. Хільчевський В.К., Пацуй О.Ю.	52
РІЧКА ІНГУЛЕЦЬ – ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ВОДИ СКЛАДНОЇ ВОДОГОСПОДАРСЬКОЇ СИСТЕМИ	52
14. Черняєва О.П., Золенко І.С., Лещенко Д.Є., Хом'як І.В.,	56
ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНОЇ РОСЛИННОСТІ НА ПОРУШЕНИХ ЕКОТОПАХ – ОСНОВА ДЛЯ ТЕРАТРАНСФОРМАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ	56
15. Ярмолюк Д. Л., Карпюк З.К. Чижевська Л.Т., Антипюк О.В, Качаровський Р.Є.	60
РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ОБ'ЄКТІВ БАСЕЙНУ Р. БОБРІВКА.....	60
ЕКОЛОГІЧНІ ТА МЕДИКО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	64
16. Барановська О. В.	65
ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ПОЛІСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ.....	65
17. Бездухов О. А. Перевера В. В.	70
ЗАСТОСУВАННЯ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ СТУПЕНЯ РОЗВИНЕНOSTІ ПРИРОДНО- ЗАПОВІДНОЇ СИСТЕМИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	70
18. Клименко А.В.	73
ПРИЧИНИ ПОГІРШЕННЯ СТАНУ ВІКОВИХ ДЕРЕВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕННЯХ МІСТА КИЄВА.....	73
19. Тимошенко О. В.	76
ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ ТА ЙОГО ЧИННИКИ.....	77
20. Тонконоженко Л.Ю.	81
АНАЛІЗ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН ВІД СТАЦІОНАРНИХ ДЖЕРЕЛ В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	81

21. Шовкун Т. М., Мирон І. В.	85
ЗЛОЯКІСНІ НОВОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ: ГЕОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ	85
ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА ПРИРОДУ, ЕКОНОМІКУ ТА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІССІ.....	90
22. Адамашвілі В.М.	91
ГЕОГРАФІЯ ПОЖЕЖ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ	91
23. ¹ Бех Х.О., ¹ Бовсунівська Т.М., ² Хом'як І.В.	95
ВІДНОВЛЕННЯ ТРАВ'ЯНОГО ПОКРИВУ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПІСЛЯ ДІЇ ПІРОГЕННОГО ФАКТОРА.....	95
24. Виниченко К. Р.	98
ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ СОНЦЯ В СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ	98
25. ¹ Тимофєєв В.Є., ¹ Клок С.В., ² Корнус А.О., к. ² Корнус О.Г., ² Данильченко О.С.	102
УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІССЯ ЯК ІНДИКАТОР СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН	102
26. Нетробчук І. М., Лівик М. Р.	106
ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР У ВОЛИНСЬКОМУ ПОЛІССІ	106
27. Орещенко А. В.	110
ПРОЄКТ «СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ»: ЯК ЦЕ ЗРОБЛЕНО? — ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОМПЕТЕНЦІЇ.....	110
28. Остапчук В. В.	115
ЕКСТРЕМАЛЬНІСТЬ РЕЖИМУ ЗВОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	115
29. Сененко М.І.	119
ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ВПЛИВ НА НЬОГО ЗМІН КЛІМАТУ.....	119
30. Федонюк В.В., Федонюк М.А.	123
АНАЛІЗ КЛІМАТИЧНИХ ЧИННИКІВ ЗМІНИ РІВНЯ ВОДИ У ОЗЕРІ СВІТЯЗЬ В ОСТАННІ ДЕСЯТИРІЧЧЯ.....	123
31. Федонюк В.В., Федонюк М.А., Іванців В.В., Михайлюк В.А.	129
ДОСЛІДЖЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН У ЧЕРЕМСЬКОМУ ПРИРОДНОМУ ЗАПОВІДНИКУ	129

32. Холоденко В.С., Новікова І.В.....	131
РОЗРАХУНОК ПАРАМЕТРИЧНИХ І НЕПАРАМЕТРИЧНИХ СТАТИЧНИХ КРИТЕРІЇВ ДЛЯ ОЦІНКИ ЗМІН МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ НА МЕТЕОСТАНЦІЇ РІВНЕ	131
33. ¹ Юрковська О.М. ¹ Бовсунівська Т.М., ² Хом'як І.В.	136
ЦИТОСТАТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ КОРЕНЯ БОРЩІВНИКА СОСНОВСЬКОГО	136

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНСЬКОГО
ПОЛІССЯ.....139**

34. Андрушко А.В.	140
ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ.....	140
35. Барановський М.О.	142
ВНУТРІШНЬОРЕГІОНАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ: ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ, ТИПИ РАЙОНІВ	142
36. Бондарчук Т.О.	147
РИНОК ПРАЦІ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ.....	147
37. Глушко Д.О.	150
ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА В РЕГІОНАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	150
38. Духніцький Ю. О.....	154
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ, ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ СТАРОПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ	154
39. Кантур А. А. Афоніна О.О.....	158
ОСОБЛИВОСТІ КОН'ЮНКТУРИ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	158
40. Мусієнко В.В.....	162
ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ В РЕГІОНІ: СУТНІСТЬ, ЧИННИКИ, НАСЛІДКИ	162
41. Прокоф'єв Р.О.....	164
ПОТАМОНІМИ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	164
42. Сидорець М.В.....	166
ЧИННИКИ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ БІДНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ	166

43. Федорець Р.Д.	169
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СЕРЕДНІХ МІСТ ЗА МЕТОДОМ ПАРЕТТО (НА ПРИКЛАДІ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ).....	
	169
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІССІ	173
44. Барабаш Ю.	174
ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ФЕСТИВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	
	174
45. ¹ Бенедюк В. В., ¹ Єрко І. В., ¹ Антипюк О. В., ¹ Качаровський Р. Є. ² Мельник Н. В.	177
ОСЕРЕДКИ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ ЯК ОБ'ЄКТИ ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ КАМІНЬ- КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	
	177
46. ¹ Єрко І. В., ¹ Антипюк О.В. ¹ Качаровський Р.Є. ² Мельник Н.В.	181
РЕКРЕАЦІЙНА АТРАКТИВНІСТЬ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ГОЛОБСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
	181
47. Кичко Я. В.	185
ОБ'ЄКТИ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НІЖИНЩИНИ.....	
	185
48. Коротун С.І., Яковишина М.С., Вітрук Н. О.	190
БУРШТИНОВІ КОПАЛЬНІ РІВНЕНЩИНИ ЯК ОБ'ЄКТ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	
	190
49. Моргун О. Ю.....	194
НАЙБІЛЬШ ВІДОМІ ТУРИСТИЧНІ ОБ'ЄКТИ МІСТА БАТУРИН	
	194
50. Новосад О.В.; Єрко І. В., Качаровський Р.Є.	196
ТРАНСПОРТНА МЕРЕЖА НОВОВОЛИНСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ.....	
	196
51. Остапчук С.М., Прокопчук А.В.	200
ПРОЕКТУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ СТЕЖОК НАДСЛУЧАНСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ ЗА МАТЕРІАЛАМИ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМАНЬ.....	
	200
52. Плугатор О. М., <i>науковий керівник</i> - Архипова Л.М.	203
Аналіз розвитку міжнародного туризму в Україні.....	
	203

УДК 911.2:[379:745/749(477.82)]

¹Бенедюк В. В., ¹Єрко І. В., ¹Антипюк О. В., ¹Качаровський Р. Є.

²Мельник Н. В.

**ОСЕРЕДКИ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ
ЯК ОБ'ЄКТИ ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ
КАМІНЬ-КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

¹Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,
*benediukvv@gmail; comierko@vnu.edu.ua; olia151099@ukr.net;
romankacharovsky@ukr.net;*

²ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна
nadezda_chyr@i.ua

Виокремлено основні види промислів на території Камінь-Каширського району Волинської області, окреслено їх особливості. Зазначено просторове розміщення осередків художніх народних промислів на території району в розрізі територіальних громад (ТГ). Визначено структуру народних художніх промислів. Проаналізовано коефіцієнт забезпеченості цими туристичними об'єктами ТГ. Визначено роль культурно-рекреаційних ресурсів як об'єктів пізнавального туризму, оцінено можливості розвитку та запропоновано шляхи подолання проблемних питань.

Ключові слова: туризм, туристично-рекреаційні ресурси, художні народні промисли, туристичний об'єкт, пізнавальний туризм, Камінь-Каширський район, Волинська область.

Постановка наукової проблеми та її значення. Волинська земля багата історико-культурними рекреаційними ресурсами, що формують фундамент функціонування пізнавального туризму. Окреме, чинне місце тут посідають народні художні промисли. Завдяки ним туристам та краєзнавцям вдається дослідити традиції та колорит волинян, скласти уяву про особливості побуту краю. Ці об'єкти, як елементи культурної спадщини, стають окрасою будь-якого туристичного маршруту. Народні художні промисли в Україні є невід'ємною складовою української культури, притаманної окремим етнографічним регіонам, є специфічним типом культурно-історичних рекреаційних ресурсів [3; 6; 11]. Їх роль у пізнавальному туризмі ще більше зростає в процесі децентралізації та набуття територіальними громадами можливостей для самоврядування, коли ТГ можуть істотно посилити розвиток культури і туризму на своїх територіях, виконуючи як соціально-культурну, так і економічну місії.

Соціально-економічний розвиток регіонів Українського Полісся

Внаслідок поглиблення адміністративно-територіальної реформи із прийняттям Верховною радою України постанови від 17. 07. 2020 р. № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів», територія Камінь-Каширського району істотно розширилась. Нині до неї входять п'ять територіальних громад: Камінь-Каширська, Любешівська, Маневицька, Прилісненська та Сошичненська. Налічується 155 населених пунктів, Площа району – 4 679,7 км², населення на 01.01.2021 р. – 131 592 осіб. Густота населення – 27,8 ос/км². Центром району є м. Камінь-Каширський [2; 4–5; 8–10].

У районі є ряд осередків народних художніх промислів (табл. 1).

Таблиця 1

Розміщення осередків художніх промислів у Камінь-Каширському районі Волинській області [1; 3–5; 7–11]

Назва ТГ	вишивка	писанкарство	ткацтво	столярство	різьба по дереву	лозоплетіння	художня обробка шкіри	загалом
Камінь-Каширська	1		4	2			1	8
Любешівська	1		2	1				4
Маневицька		1			2			3
Прилісненська	1		1		1	1		4
Сошичненська			1					1
Всього	3	1	8	3	3	1	1	20

Вишивка – один із найпоширеніших видів народного декоративного мистецтва українців; орнаментальне або сюжетне зображення на тканині, шкірі, виконане різними ручними або машинними швами. Осередки вишивання присутні у сс. Мостище (Камінь-Каширська ТГ), Седлище (Любешівська ТГ), Прилісне (Прилісненська ТГ). Осередок писанкарства (декорування традиційними символами яйця за допомогою воску й барвників) зосереджений у смт Маневичі (Маневицька ТГ). *Ткацтво* – виготовлення суворих (необроблених) текстильних тканин на ткацькому верстаті шляхом їх взаємного переплетення, найбільш поширений вид промислів у Камінь-Каширському районі, який є у всіх громадах, крім Маневицької. Сьогодні хороші зразки ткацького мистецтва (килими, рушники, рядна) можна побачити в сс. Проходи, Угриничі (Любешівська ТГ), Великий

Соціально-економічний розвиток регіонів Українського Полісся
Обзир, м. Камінь-Каширський, Невір, Хотешів (Камінь-Каширська ТГ), Личини (Сошичненська ТГ), Прилісне (Прилісненська ТГ). *Столярство* (виготовлення хатнього начиння з дерева) зосереджене у м. Камінь-Каширський (Камінь-Каширська ТГ), сс. Велика Глуша (Камінь-Каширська ТГ), Ветли (Любешівська ТГ). *Різьблення по дереву* є одним із видів художньої обробки дерева поряд з випилюванням, токарною обробкою. Майстри щедро оздоблювали різьбленням предмети побутового і господарського призначення. Донині збереглися унікальні зразки різьблених виробів у смт Маневичі (Маневицька ТГ), с. Граддя, (Маневицька ТГ), Прилісне (Прилісненська ТГ). *Лозоплетіння* (виготовлення побутових та художніх виробів із різноманітної еластичної сировини) наявне у с. Галузія (Прилісненська ТГ). *Художньою обробкою шкіри* (для сезонного теплого одягу) займаються в с. Велика Глуша (Камінь-Каширська ТГ) [1; 3–5; 7–11].

На території району є 20 осередків народних художніх промислів. Найпоширенішими видами є ткацтво – 8 (40 %), вишивка, столярство, різьблення – по три (15 %). Найменше представлені – писанкарство, художня обробка шкіри та лозоплетіння – по одному (5 %). А бондарство, гончарство та ковальство, випилювання лобзиком, соломоплетіння та обробка з каменю в районі взагалі відсутні. Нерівномірність розміщення осередків у розрізі адміністративних одиниць впливає і на коефіцієнт забезпеченості територій осередками промислів як елементів пізнавального туризму. В більшості громад (Любешівська, Маневицька, Сошичненська) він складає від 0,003 од./км², а в Камінь-Каширській 0,005 од./км². Водночас у Прилісненській він найбільший – 0,008 од./км².

Провівши аналіз розміщення основних осередків народних художніх промислів, слід відзначити, що вони поширені по всій території Камінь-Каширського району Волинської області, мають широкий видовий склад та функціональне призначення. Всі ці промисли слід включити до туристичних та екскурсійних маршрутів, сформованих як на районному, так і загальнообласному рівнях. В рамках заходів покращення стану розвитку народних художніх промислів необхідно забезпечити бюджетне фінансування та пріоритетні можливості залучення ґрантових коштів та іноземних інвестицій для створення належної інфраструктури цих осередків та забезпечення належних умов відвідання їх туристами (побудова засобів розміщення, обслуговування та транспортної мережі). На основі проведених досліджень варто створити навчальні центри, де кожен міг би досягнути мистецтва створення художніх народних промислів. Слід розглянути можливість створення мережі торгівельних закладів для продажу сувенірної продукції. Дуже важливою є інформаційно-рекламна політика, спрямована на створення належних умов відродження та розвитку народних промислів, майстерності

Соціально-економічний розвиток регіонів Українського Полісся фахівців культурної галузі, розширення зацікавленості населення продовжувати традиції предків, популяризацію їх пізнавальної, звичаєвої, та історичної складових.

Висновки. Завдяки проведеному дослідженню вдалося визначити основні особливості розвитку народних художніх промислів на території Камінь-Каширського району Волинської області, проаналізувати особливості розміщення народних художніх промислів територією району, окреслити основні місця зосередження певних промислів в розрізі територіальних громад. Дослідження промислів дозволило оцінити їх роль як об'єктів пізнавального туризму в системі туристичної галузі регіону. Запропоновані заходи дозволять підвищити роль цих об'єктів у системі пізнавальних туристичних маршрутів, що в свою чергу дасть змогу збільшити кількість туристів на Волині, отже покращити фінансовий стан та створити позитивний імідж краю.

Список використаних джерел:

1. Атлас історії культури Волинської області / ред. Ф. В. Зузук. Луцьк : РВВ. «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 112 с.
2. Децентралізація влади. URL:<http://decentralization.gov.ua/region/item>. (дата звернення 22.01.2022)
3. Єрчо І. В., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Новітні можливості туристичної атрактивності Камінь-Каширського району Волинської області. *Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі* : монографія / за ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. Луцьк, 2021. С. 314–334.
4. Камінь-Каширська РДА. URL:<http://kamadm.gov.ua/>(дата звернення 22.01.2022)
5. Камінь-Каширська територіальна громада. URL: <http://kmk.gromada.org.ua/> (дата звернення 22.01.2022).
6. Лозко Г. С. Види народних ремесел та художніх промислів *Українське народознавство*. К., 1995. С. 269.
7. Любешівська територіальна громада. URL: <https://lubeshivska-gromada.gov.ua/> (дата звернення 22.01.2022).
8. Маневицька територіальна громада. URL: <https://gromada.info/gromada/manevycka/> (дата звернення 22.01.2022).
9. Прилісненська територіальна громада. URL: <https://prylisnenska-gromada.gov.ua/> (дата звернення 22.01.2022).
10. Сошичненська територіальна громада. URL: <https://soshychnenska-gromada.gov.ua> (дата звернення 22.01.2022).
11. Управління культури з питань релігій та національностей Волинської ОДА. URL:<https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-kulturi-z-pitan-religiy-ta-nacionalnostey/1/>. (дата звернення 22.01.2022).

Наукове видання

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІССЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ТРЕНДИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(10-11 лютого 2022 року)

Технічний редактор – І. П. Борис

Друкується з макету замовника.

Підписано до друку 14.02.22
Гарнітура Arial
Замовлення №

Формат 60x84/16
Обл.-вид. арк. 10,55
Ум. друк. арк. 12,96

Папір офсетний
Електронне видання

Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3А
(04631)7-19-72
E-mail: vidavn_ndu@ukr.net
www.ndu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2137 від 29.03.05 р.